

Aarhus
Symfoni
22/Orkester
/23

Bernstein, Vasks & Prokofjev

EAST & WEST SIDE STORY

30. marts 2023 kl. 19.30
Symfonisk sal • Musikhuset Aarhus

PROGRAM

Pēteris Vasks (1946-)

Musica serena (2015)

10 min.

Leonard Bernstein (1918-1990)

Symfoniske danse fra West Side Story (1955-57, 1961)

25 min.

- 1 Prologue
- 2 Somewhere
- 3 Scherzo
- 4 Mambo (Presto)
- 5 Cha-cha
- 6 Meeting
- 7 "Cool" Fugue
- 8 Rumble
- 9 Finale

P A U S E

25 min.

Sergej Prokofjev (1891-1953)

Romeo og Julie uddrag fra suite 1 og 2 (1935-36)

45 min.

- 1 Montagues og Capulets (Suite nr. 2)
- 2 Den unge Julie (Suite nr. 2)
- 3 Menuet (Suite nr. 1)
- 4 Masker (Suite nr. 1)
- 5 Romeo og Julie (Suite nr. 1)
- 6 Tybalts død (Suite nr. 1)
- 7 Romeo og Julie, før de skilles (Suite nr. 2)
- 8 Romeo ved Julies grav (Suite nr. 2)

Varighed i alt ca. 105 min.

MEDVIRKENDE

Andris Poga

DIRIGENT

Lovis Corinth: Der Kuss (1921)

EAST & WEST SIDE STORY

af Christina Blangstrup Dahl

Den ultimative fortælling om den store, tragiske kærlighed! Ved denne koncert får du fortællingen om Romeo og Julie, fortalt på to forskellige tonesprog: Prokofjefs overvældende, romantiske toner er varmbloedet russisk drama for fuldt udtræk – og Bernsteins hidsige rytmer fra den nye verden er en cool fortolkning af både Shakespeare og samtiden. Og hvad enten man er til store russere eller swingende amerikanere: Aldrig har en tragisk skæbne lydt så godt.

Vi supplerer med Pēteris Vasks sjælsomstyrtende ro i hans lille mesterværk *Musica serena*. I én lang bue rejser musikken sig fra afgrundsdyb ro til et bjergtagende klimaks, før det falder til ro i dybfølt afklarethed.

Vasks: Musica serena

Musica serena er skrevet til minde om Pēteris Vasks gode ven, den finske dirigent Juha Kangas. Kangas har uropført rigtig mange af Vasks' værker, og *Musica serena* er en 70-års fødselsdagsgave til dirigenten. Og hvilken gave. Det lille strygerværk er afsindig smukt. I én lang bue rejser musikken sig fra afgrundsdyb ro til et bjergtagende klimaks, før det falder til ro i dybfølt afklarethed. "Serena" betyder "fredfyldt", og bedre kan man ikke beskrive den sindsro, som Vasks bringer sine lyttere.

Bernstein: Symfoniske danse fra West Side Story

Denne sæson handler om ungdom, den periode i livet, hvor man skifter ham og tager form – ofte en helt anden form end den, som forfædrene har antaget. Det er en tid med brud og nyskabelser, og på mange måder er det også en præcis beskrivelse af Bernsteins *West Side Story*. Værket blev en milepæl i amerikansk teater, fordi elementer fra europæisk og amerikansk musiktradition her mødes og skaber en ny og anderledes original amerikansk teaterform.

Historien bygger over Shakespeares *Romeo og Julie* om de to unge elskende, der ikke kan få hinanden, fordi de tilhører rivaliserende familier. I prologen hører vi om de stigende spændinger mellem rivalerne. I Bernsteins udgave er det imidlertid ikke to familier i 1500-tallets England, men de to bander The Jets og The Sharks. Den ene bande er latinamerikansk (en af årsagerne til stridighederne), og slagttøj og latinamerikanske rytmer er et gennemgående træk i *West Side Story*.

"Somewhere" er de to banders billedskønne, idealistiske ønskedrøm om forening – "en dag kan vi være sammen". I modsætning til forrige sats' heftige rytmer går vi her ned i format med en indledende strygekvartet, horn- og fløjtesolo.

Sidenhen folder den smukke sang sig ud i hele orkestret, før drømmen forsvinder og glider over i næste sats.

I den efterfølgende scherzo – der er en drøm ligesom ”Somewhere” – er begge bander pludselig i den friske luft uden for byen.

Tilbage i den virkelige verden får vi ”Mambo”, som er en dans, hvor de to bander kappes. Det korte nummer er blevet alle ungdomssymfoniorkestres yndlingsekstranummer af den simple grund, at det – undskyld sprogbrugen – er pissesjovt at spille. Det bramfrie udtryk er valgt med overlæg – eller rettere: I stil med Bernsteins inspirationskilder. Nogle gange må musik godt være umiddelbar, og Bernstein sætter en dyd i at bruge samtidens populærmusik. Derfor er hele *West Side Story* gennemsyret af både jazz og latinrytmer – noget, der ellers ikke havde adgang til samtidens koncertsale. Lidt ligesom bandeord i programnoter.

I ”Cha-cha” får de to unge elskende øje på hinanden for første gang og danser sammen. I den efterfølgende ”Meeting scene” taler de sammen for første gang, skildret i den store kærlighedssang ”Maria”. Sangen starter for øvrigt med det ”umulige” interval tritonus (en afstand på ”fire en halv” tone for dem, der kan se et klaver for sig). Dette interval var op igennem musikhistorien forbudt – ligesom kærligheden mellem Romeo og Julie/Tony og Maria er det.

”Cool’ fugue” er en dans, hvor The Jets’ leder får sin bande til at køle af (”cooling their jets”). Den er pakket med rytmer og melodilinjer inspireret af både jazz og latin. Det var for øvrigt den første sang, som Bernstein skrev sammen med Stephen Sondheim. Og hvis man skulle tro, at den gode Bernstein helt havde overgivet sig til de moderne rytmer, så kan man godt tro om: ”Cool’ fugue” er heftigt inspireret af den slags fugaer, som Bach skrev så mange af.

”Rumble” betyder ”slåskamp”, og i denne korte sats får vi det store opgør mellem banderne, hvor begge bandlederne bliver dræbt. Musikken er heftig og skildrer de to dramatiske drab. Advarsel: Det lyder som den store afslutning – men der kommer en sats mere, så vent bare lidt med at klappe.

I den afsluttende finale genkalder Maria sig visionen om enhed fra ”Somewhere”. En ensom fløjte svæver ud i koncertsalen, som et vemodigt minde om det, der kunne have været, hvis ikke menneskeheden var sådan nogle store fjolser.

Bonusinformation: På manuskriptstadiet hed værket *East Side Story* og skildrede kærligheden mellem en jødisk pige og en katolsk dreng i New Yorks Lower East Side.

Ekstra bonusinformation: Leonard Bernstein var ikke bare komponist, dirigent, pianist, underviser og almen berømt. Han var også en af de

mest indsigtfulde, dedikerede og velformulerede musikformidlere nogensinde – ikke mindst på det fremstormende medie fjernsynet. Det kan på det varmeste anbefales at finde et tv-klip med ham; der er masser at tage af.

Prokofjev: Romeo og Julie suite

Den perfekte musik findes ikke. Selvfølgelig ikke. Det er bare svært ikke at synes det, når man hører Prokofjevs musik til balletten *Romeo og Julie*. Balletten er en såkaldt ”dramballet”, altså en ballet med en handling i modsætning til ren koreografi – sådan skulle ideologisk korrekt sovjetisk kunst nemlig være på dette tidspunkt. Samme ideologi gjorde, at operaens premiere blev forsinket; der var simpelthen ingen, der turde at binde an med den af frygt for at ende i samme situation som den underkendte Sjostakovitj (meget forståeligt; mens konsekvenserne for en fiasko i Vesten ville være en dårlig anmeldelse, kunne de i Sovjetunionen være et nakkeskud).

Vi springer direkte ud i det med ”Montagues og Capulets” – måske et af de mest kendte stykker klassisk musik overhovedet. Her mødes de to stridende familier ved et maskebal. De drivende, uomgængelige rytmer og energien i kombinationen af strygere og dybe messingblæsere er bare helt, helt forrygende – og skildrer Shakespeares drama på allerfineste vis.

Herefter følger ”Den unge Julie”. Selv uden at have en balletdanser

foran sig kan man fornemme den lette tåspidsdans, når den 14-årige Julie gør sig klar til maskeballet og driller sin tjenestepige. Det er også skildringen af overgangen mellem barn og voksen: Det midterste, eftertænksomme stykke er Julie, der betragter sig selv i spejlet og ser en ung kvinde. Lige så livlig er den elegante menuet, som følger efter. I fjerde sats, ”Masker”, er vi tilbage ved maskeballet, hvor Romeo Montague, hans fætter Benvolio og hans bedste ven Mercutio sniger sig ind til ballet. Romeo har en klovnelemaske på, hvilket forårsager en del konsternation hos den konkurrerende Capulet-familie.

Endelig mødes de to unge elskende, som vi har ventet på! Musikken i satsen ”Romeo og Julie” er romantisk og storslået – præcis, som man ville forvente af mødet mellem verdenslitteraturens mest ikoniske kærestepar.

Stridighederne mellem de to huse tager til i suitens sjette sats, ”Tybalts død”. Tybalt (Capulet) har allerede slået Mercutio ihjel, og i denne kampscene slår Romeo (Montague) Tybalt ihjel som hævn. Den ubønhørlige, fremadstormende musik skildrer den fatale duel mellem de to dødsfjender, og Tybalts dødsqualer bliver gengivet af femten paukeslag, før liget af ham bliver båret væk i et oprørt, rasende begravelsestog. Det er nærliggende at høre en forbindelse til Bernstein her – begyndelsen af ”America” virker unægtelig beslægtet med grundrytmen i denne sats hos Prokofjev. Det skal dog

slås fast, at Bernstein ikke selv har nævnt nogen forbindelse, så måske har vi bare forhørt os på lighederne.

I syvende sats er Romeo ved Julies hus, før de to unge elskende må skilles. Musikken skildrer Romeos kærlighed til Julie – og i musikken aner vi også den forestående tragedie.

I ottende sats står Romeo ved Julies grav, hvor hun ligger død. Eller rettere, han tror, at hun er død – vi andre ved, at hun blot er i en dyb søvn efter at have drukket en mikstur med netop det formål. For at følge hende i døden tager Romeo gift, og han dør, inden hun vågner. Ved slutningen af satsen hører vi en kontrafagot fra gravens mørke. Den bliver imidlertid bragt til tavshed af lavmælte strygere og en enkelt,

gennemtrængende piccolofløjte med en ubønhørlig og næsten ubærligt nøgen klang.

Bonusinformation: Faktisk havde Prokofjev i den første udgave af operaen ladet alle leve lykkeligt til deres dages ende. En sådan letsindig omgang med verdenslitteraturen forårsagede dog stort oprør, og komponisten måtte give sig og følge Shakespeares ulykkelige slutning. Dog ikke uden syrligt at bemærke: ”Grunden til, at jeg tog mig så barbariske friheder med Shakespeares skuespil var udelukkende koreografiske – levende mennesker kan danse, men de døende kan næppe forventes at danse i sengen”. Hvilket han jo unægtelig har ret i.

Rigtig god koncert.

TRE BALKONSCENER – SHAKESPEARE, PROKOFJEV OG BERNSTEIN

Sæsonens fire om temaer ungdom, eventyr, forelskelse og vanvid er alle indeholdt i Shakespeares tragedie *Romeo og Julie*.

Leif V.S. Balthersen dykker ned i de musikalske oversættelser på vores hjemmeside – under “Baggrundshistorier”.

AARHUSSYMFONI.DK

Andris Poga DIRIGENT

Andris Poga (født 1980) er chefdirigent i Stavanger Symfoniorkester og tidligere musikchef for sit hjemland Letlands nationalsymfoniorkester fra 2013-2021 (i dag er han kunstnerisk konsulent samme sted).

Som for så mange andre unge dirigenter var det en konkurrence, der for alvor startede hans karriere: I 2010 vandt han Evgeny Svetlanov Dirigentkonkurrencen i Montpellier. Efterfølgende var han assisterende dirigent i Boston Symphony Orchestra og for Paavo Järvi i Orchestre de Paris. Sidstnævnte rolle førte til, at han i 2013 sprang ind og dirigerede Orchestre de Paris flere gange med stor

succes, og det samme var tilfældet, da han sprang ind og dirigerede Münchner Philharmoniker på orkestrets turne i Asien som erstatning for Lorin Maazel.

På det seneste har han blandt andet arbejdet med Wiener Symphoniker, Saint Petersburg-filharmonikerne, Accademia Nazionale di Santa Cecilia i Rom, Royal Philharmonic Orchestra i London, NHK Symphony Orchestra i Tokyo, Tonhalle-Orchester Zürich, Orchestre National de France, Boston Symphony Orchestra, Gewandhausorchester Leipzig, Hong Kong Philharmonic og Sydney Symphony.

KONCERTBESÆTNING

VIOLIN I

Cristian Chivu Ivan
Signe Madsen, assistent
Johanna Tolvanen
Tue Lautrup
Thea Clemson Andersen
Todd Cadieux
Katrin Djordjevic Sønnichsen
Matthias von Niessen
Matthias Gahl
Nadia Kornilova
Hayato Ishibashi
Sonia Zajac, assistent
Adrian Dima, assistent

VIOLIN II

Sarah Foldager
Nefelina Musaelyan
Erik Søndergaard Jensen
Vibeke Lund Nielsen
Charlotte Hald Lauridsen
Pernille Jönsson Nüchel
Jens Astrup
Peter Clemson Steensgaard
Violina Petrova, kontrakt
Olga Rosca Marcov, kontrakt
Jovana Vukusic, assistent

BRATSCH

Luminita Marin
Christine Hagge Larsen
Zane Kalnina
Nikolaj Lind Pedersen
Lars Kvist
Lise Pehrson
Zane Sturme, kontrakt
Annemarie Nørhede Jakobsen, assistent

CELLO

Eugene Hye-Knudsen
Brian Friisholm
Jens Lund Madsen
Ananna Lützhøft
Fang-Yu Liang
Anne Hall, assistent
Rebecca Fuglsig, assistent

KONTRABAS

David Møllfatrik
Samuel Beck-Johnson
Christian Jørgensen
Frank Christensen
Poul Erik Jørgensen

FLØJTE

Lena Kildahl Larsen
Toril Vik Kjøller
Judith Wehrle

OBO

Oliver Nordahl
Malene Bjerg Poulsen
Lisa Anna Gross

KLARINET

Mathias Vik Kjøller
Vibeke Kærsgaard Lembcke
Kristian Flagstad
Maria Jimenez Pardo, assistent

SAXOFON

Jeanette Balland, assistent

FAGOT

Maksim Karpinskii
Eric Beselin
Alexandru Chirica, assistent

HORN

Flemming Aksnes
Lisa Maria Cooper
Carsten Adrian
Jari Kamsula
Klaus Gottlieb

TROMPET

Kim Hansen
Anders Kildahl Larsen
Martin Schuster

BASUN

Fabrice Godin
Christian Tscherning Larsen

BASBASUN

Jens Vind

TUBA

Jonathan Borksand Hanke

PAUKER

Nikolai Petersen

SLAGTØJ

Anders Lynghøj
Klaes Nielsen, kontrakt
Malte Vendelby, kontrakt
Lennart Gruvstedt, assistent
Thomas Hamilton, assistent

HARP

Lucie Delhaye, assistent

KLAVER & CELESTE

David Strong, assistent

BLIV FADDER

Kontakt os på tlf. 89 40 90 90 / symfoni@aarhus.dk

Aarhus Symfoniorkesters Fond består af individuelle fadderskaber fordelt på fonde, virksomheder og privatpersoner. Den selvstændige fond støtter orkestrets arbejde ved tilskud til instrumenter, turnéer, CD-indspilninger og lignende.

- » A. Enggaard A/S
- » Advokaterne i Jyllandsgården A/S
- » Alice Madsen
- » AVK Holding
- » Bech-Bruun
- » Bendt Almvig, arkitekt maa.
- » BoostPLM
- » Brødrene Kier A/S
- » C.F. Møller Danmark A/S
- » CHD Holding A/S
- » Comwell Aarhus
- » Dansk Erhvervsprojekt A/S
- » Dansk Musiker Forbund
- » Danske Andelskassers Bank
- » Danske Bank
- » EDC Erhverv, Poul Erik Bech Aarhus
- » Fa. Benny Rasmussen
- » FO-Aarhus
- » Formuepleje A/S
- » Gorrissen Federspiel
- » Hans Schourup A/S
- » Holst, Advokater
- » INTERLEX Advokater
- » Juhl-Sørensen Pianohandel
- » Jyske Bank
- » Keld T. Lauritsen Holding APS
- » Kjeld Sachmann
- » Kosan Gas A/S
- » Lena Schmidt
- » Linco Holding A/S
- » MEGAGROUP Holding Aps
- » Middelfart Sparekasse
- » Nordea
- » PDS Kapitalforvaltning ApS
- » Pressalit A/S
- » PricewaterhouseCoopers
- » RSM Danmark
- » RSM Danmark – personaleforeningen
- » Schouw & Co A/S
- » Selskabet af 4. oktober 1944 A/S
- » Stantræk A/S
- » Steffen Ebdrup Invest aps
- » Stibo A/S
- » Stormagasinet Salling
- » Støtteforeningen FHH
- » SYDBANK
- » Todbjerg Busser A/S
- » torbenbrandi – projektudvikling
- » Vilhelm Kiers Fond
- » Violinbygger Jens Stenz
- » Aarhus Oliefabriks Fond
- » Aarhus Stiftstidendes Fond
- » Aarhus Symfoniorkesters Venner
- » Aarhus Universitets Forskningsfond

Særlig privat giver:
Keld Heine Mortensen

SYMFO-BUSINESS

et unikt partnerskab
på tværs af symfoni,
udvikling & erhverv

SymfoBusiness er et kulturfremmende værdipartnerskab og et direktørnetværk – samt et berigende oplevelsestilbud for alle ansatte i de virksomheder, som samarbejder med Aarhus Symfoniorkester.

Ved at tegne et årligt medlemskab og blive enten Platin- eller Sølvpartner støtter man direkte orkestrets vision, der byder på radikale nye måder at præsentere klassisk musik på, fortælle orkestrets historie, og inddrage publikum i interaktive og medrivende koncertformer.

Som SymfoBusiness-partner er man derudover garanteret et skræddersyet koncertforløb med

indlagte middage, rejse og eventuelt optræden i virksomheden, der tager medlemmerne helt ind i musikken – og bagom den.

Det er et forløb, der til fulde udnytter orkestrets professionelle kompetencer for sammenspil, organisering og inspiration – både som det kommer til udtryk i arbejdet på scenen og i alt det, der foregår før publikum lytter med.

Interesserede virksomheder og ledere kan kontakte Administrations- og sponsorchef Thorkild Andreassen:

thorand@aarhus.dk • 41 85 68 51

SYMFOBUSINESS SÆRLIGE GIVERE 2023

salling fondene

STIBOFONDEN

Per og Lise Aarsleff Fond

SYMFOBUSINESS PLATINPARTNERE 2023

vola

schouw+cø

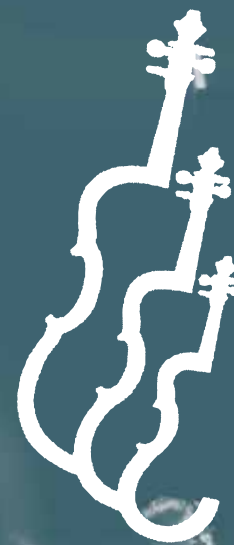
KAUFMANN
SINCE 1988

Bjerrers
Bureau

JKS

Moving your potential

DANSK ERHVERVSPROJEKT A/S

Husk at
venneforeningen holder
gratis optakt for alle før
hver torsdagskoncert.

Se programmet på
www.asov.dk

Optaktsholder 19. april:
Winni Siig Nielsen

eller ved henvendelse til formand
Tove Christensen, dr. med.
asov.tc@gmail.com

Vær med til at støtte

AARHUS SYMFONIORKESTER

Bliv medlem af
Aarhus Symfoniorkesters Venner

Medlemskab giver
fri adgang til særlige
prøver/generalprøver,
gratis medlemsblad
samt uvurderlig støtte
til byens orkester.

Meld dig ind på
www.asov.dk

God fornøjelse!

Bare koncentrer dig om musikken

Bagefter skal vi nok opdatere dig med de **vigtigste nyheder**

Jyllands-Posten

Cosi fan Tutte

Den Kongelige Opera

1. april

Københavns Drengeskole

Matthæuspassionen

1. april

Kammer- balletten & Trio Vitruvi

3. april

Opera- frokost

16. april

Tanja Zapolski

Med Artos Kvartetten

7. maj

Cecilia Bartoli

8. juni

MUSIKHUSET

→ musikhuset.dk